

ХВИЛЬКА

Хвильки ніяк не могли зупинитися на місці. Вони лежали довго під чорною важкою землею і раптом, ніби їх щось штовхнуло, вибігли маленькими краплинками, вузьким дзюркотливим струмочком на світ. А назустріч їм ще струмок і ще — і побігло їх багато-багато.

І всі вони плюскотіли, дзюркотіли. Такого гомону, такого шуму вони ніколи не чули, коли були в своїй схованці. Їм було весело-весело!

Земля була не чорна, як там, глибоко, а зелена, рожева, синя — така барвиста, привітна. То вкрили її трави, зацвіли волошки, медок, кашка і ще багато різних запашних квітів. Хвильки добре не могли розгледіти ні трав, ні квітів: адже річка бігла швидко і не хотіла зупинитись.

— Линьте далі! Линьте далі! — говорила вона. — Ніколи не треба стояти на місці!

— Хвильки-сестрички, мати наша річко, куди ми біжимо? спитала та хвилька, що недавно вибігла з-під землі. Як їй хотілося більше побачити! Як їй було тут гарно на волі! Вона весь час підстрибувала вгору, і сонячний промінь все хотів її вловити, та вона вмить опускалася. Так він весь час біг за нею, а вона від нього, — вони просто бавилися.

— Не знаємо, не знаємо! — загомоніли подружки.

— Мабуть, до тієї верби. Бач, як схилила вона свої віти — може, чекає нас.

Та тільки ледь торкнулися хвильки похилої верби. Її вона журилася знову і чекала інших, щоб побули з нею.

Мабуть, до того осокара, що стоїть на березі,— промовили подруги. Але й осокір проминули хвильки.

— О, напевне, до цієї квітки! Далі я вже нікуди не побіжу, я хочу бути коло неї! — закричала одна хвилька, яка весь час намагалась пливти коло берега і не дуже підстрибувати вгору, як її грайлива сестричка.

Напевне, до цієї квітки,— сказала захоплено і її сестричка. — Скільки пропливли ми на світі, я ще ніколи не бачила такої краси.

Вони и не так багато пропливли, ці маленькі хвильки, і ще весь світ був перед ними, але здавалось їм, що бачили вони вже багато і багато знають. Але, справді, з зеленого широкого латаття дивилася така горда, така ніжна біла лілея, що річка трохи стримувала коло неї свою течію, і рибки пливли повільніше, і пташки зупинялися, щоб на милуватися на красуню, а вітер нашіптував їй завжди щось таке, чого ніхто й не чув.

Та красуня і голівки ні до кого не повертала. Вона звикла, що всі захоплюються нею. Інакше не могло й бути; адже вона завжди, як у дзеркалі, бачила своє відображення у воді.

— Я лишуся коло неї,— знову мовила хвилька, що пливла коло берега. — Кращої я не знайду на світі.

— Линьте далі! Линьте далі! — загомоніла річка — Ніколи не треба стояти на місці: так можна зробитися стоячою водою.

І друга грайлива хвилька злякалася цього.

— Пливімо зі мною! — гукнула вона квітці. І така вона була весела, рухлива, ця хвилька, сонячний промінь робив її такою срібною, прозорою, що у лілеї трохи затремтіла стеблина — їй захотілося попливти з цією хвилькою. І вона трошки попливла за нею. Адже у неї була довга стеблинка, і квітка могла рухатися.

— Ні, ні, цього ніколи не буде! — раптом зашумів вітер і погнався за срібною хвилькою. І не могла вже та зупинитись, навіть глянути на лілею: не давав цього вітер, а гнав її далеко-далеко.

Та лілея однаково не могла б далеко поплисти і засмучено повернула на своє місце.

— А я лишаюся з тобою,— промовила радісно друга хвилька, що раніше завжди пливла коло берега, і підстрибнула на широке латаття, щоб бути ближче до красуні.

Ні! Ця хвилька не схожа була на свою срібну сестричку! Сумно зітхнула лілея — краєчки латаття опустились, і хвилька збігла з нього вниз.

— Швидше пливи за своїми! — зашумів очерет.

— Ні, ти вже залишишся тут! — зашаруділа гостролиста осока.

Очерет з осокою завжди сперечалися, але там, де росла осока, вже важко було пливти воді, і хвилька лишилась...

— Як тут спокійно,— мовила вона. — Все стоїть на одному місці, але невже я тільки знизу дивитимуся на лілею?

— Аякже! Тепер і ти завжди будеш на одному місці,— засміялося пахуче високе татарське зілля. — Так бува з усіма, хто не поспішає далі.

І потроху її затягла зелена ряска, під нею був мул, в якому жили жаби. Іноді їй хотілося підстрибнути вгору, щоб послухати ближче ніжний спів очеретянок. Але хто зупинився, тому вже важко зрушити з місця, і зрештою вона звикла до свого спокійного болотяного бережка. Їй набридло дивитися вгору на лілею, до якої вона однаково не могла досягти, і вона стала дивитися вниз, на дно.

А срібна хвилька бігла та бігла, бо сердитий вітер хотів її відігнати подалі від своєї лілеї.

— Невже я ніколи не побачу її? — питала вона річку.

— Ти ще багато побачиш, може, і її, тільки линь далі, линь далі

— Чуєш,— сказала срібна хвилька вітрові,— хоч сердься, хоч не сердься, а я побачу її.

Вона не знала, як це буде, але вірила матері-річці. І щоразу, коли чув це вітер, він підганяв її ще дужче і хвилька пливла. Вона бачила так багато! Назустріч пливли великі і маленькі риби, червоні, срібні, райдужні. На берегах росли темні ліси, здіймалися високі гори, лежали широкі степи. Вгорі літали птиці, а сміливі чайки-кигички навіть пірнали з висоти у воду.

І раптом влила річка свої хвилі у велике, безмежне синє море, а по морю плавали кораблі і парусники з білими крилами.

— Та біла моя лілея миліша за все, — мовила срібна хвилька.

Це почув вітер. І йому набридло, врешті, ці балачки. Він

розсердився і виплеснув срібну хвильку на піщаний гарячий берег. На березі було багато малесеньких-малесеньких камінців, вони були такі ж кольористі, як квіти на луках. Вони зраділи, коли хвилька облила їх, навіть заблищали від радості.

— Лишайся з нами,— мовили вони,— нам так жарко на сонці, ти ж холодна й привітна, ми не пустимо тебе

— Ні! Ні! Я поспішаю далі,— злякалася хвилька, але раптом відчула, що її вже нема, краплинками осіла вона на камінцях, і ті не пустили її.

— Ні, ні, я не можу лишатися на місці, так вчила мене мати-річка! — плакала колишня срібна хвилька.

І, мабуть, той самий сонячний промінь, що грався з нею, почув цей плач, упав на камінець і висушив її сльози. Раптом краплинки, що були раніше срібною хвилькою, легкою парою знялися вгору. Вони летіли вище й вище, і до них приєднувалися ще і ще.

— Ах, страшно в повітрі! Ми ще не звикли літати, тремтіли вони. — Сестрички, присувайтеся ближче! — І вони щільно-щільно пригорнулися одна до одної, і ось уже біла хмарка пливла по небу.

— Невже я там була внизу? — дивувалася колишня срібна хвилька. — Так, це я лежала під землею, пливла у річці, мила камінці, злетіла легкою парою, а тепер я хмарка і плаваю не в річці, а в небі. Може, я ще й побачу білу лілею. Тільки не треба стояти на місці.

І вона полинула над лісами, над степами. Вночі хмарка ночувала на верхів'ях гір. А тільки займався ранок, вона поспішала до зелених луків, де текла рідна річка.

— Тільки б глянути на неї згори! Тільки б глянути!

І якось ніжна лілея побачила в небі білу, пухнасту хмарку.

— Яка красуня! — прошепотіла лілея. — Як гарно мені дивитися на неї!

Але це почув вітер. Він завіяв дужче, дужче.

Хмарка похмурніла, потемніла і раптом великими дощовими краплями почала падати вниз, і одна велика краплина упала в ніжну білу чашечку лілеї.

— Це я прилинула до тебе, — почула лілея ласкавий шепіт. — Я була срібною хвилькою, я була парою, я була дощем, і, може, тільки на хвильку я прилинула до тебе. Може, ще багато мені мандрувати і багато бачити, але зараз так радісно поцілувати тебе!

І біла, ніжна лілея всміхнулась і промовила:

— Це моя найкраща хвилька в житті!

* * *